

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»
65011, м. Одеса, вул. Успенська, буд. 44
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 33946038

«ЗАТВЕРДЖЕНО»:

ПРОТОКОЛОМ №1 ЗАСІДАННЯ
ПРАВЛІННЯ
від «28» листопада 2013 РОКУ

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ
ПрАТ СК «АРСЕНАЛ»

/ГОВЕНКО П.М./

П Р А В И Л А
добровільного страхування залізничного
транспорту

м. Одеса – 2013 р.

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	5
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ	5
4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	6
5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. СТРАХОВА ПРЕМІЯ. ФРАНШИЗА	8
6. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	10
7. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	13
8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	13
9. ЗМІНА СТУПЕНЯ РИЗИКУ	13
10. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	14
11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	17
12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	18
13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	19
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	23
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	23
16. ОСОБЛИВІ УМОВИ	23
Додаток 1. СТРАХОВІ ТАРИФИ.....	24

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ» (надалі – *Страховик*) на умовах цих Правил добровільного страхування залізничного транспорту (надалі – *Правила*) укладає договори добровільного страхування залізничного транспорту.

Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим полісом (сертифікатом), що є формою договору страхування.

1.2. Правила розроблені відповідно до вимог Законів України: "Про страхування", "Про транспорт", "Про залізничний транспорт", "Статуту залізниць України", нормативних документів, що визначають умови перевезень, користування засобами залізничного транспорту, безпеки руху, пожежної безпеки, санітарними нормами та правилами на залізничному транспорті і т. ін.

1.3. *Страховувальниками* за цими Правилами можуть бути суб'єкти господарювання будь-яких організаційно – правових форм, передбачених законодавством України, які уклали із Страховиком договір страхування і мають майновий інтерес, що не суперечить законодавству України, пов'язаний з володінням, користуванням і / або розпорядженням засобами залізничного транспорту.

Страховувальниками можуть бути: дієздатні фізичні або юридичні особи, які є власниками засобів залізничного транспорту або володіють і використовують їх по договору найму, оренди, лізингу, а також ті, які прийняли майно для ремонту, транспортування, на зберігання або в заставу, якщо ці засоби залізничного транспорту не застраховані їх власником.

1.4. *Вигодонабувачем* за цими Правилами може бути фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, і у зв'язку з цим, має інтерес, що ґрунтується на законі, іншому правовому акті або договорі, щодо збереження застрахованого засобу залізничного транспорту, а також, визначена Страховувальником у договорі страхування як особа, яка має право отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку.

1.5. У цих Правилах вживаються терміни, із "Положення про класифікацію транспортних подій на залізничному транспорті та метрополітенах України" (затверджених наказом Мінтрансу України від 22 березня 2002 року N 196):

транспортні події - катастрофи, аварії, серйозні інциденти, інциденти та порушення, що виникли при русі рухомого складу та призвели до: загибелі або травмування людей, пошкодження технічних засобів, вантажу, об'єктів залізничного транспорту, дезорганізації руху. Транспортні події у поїзній і маневровій роботі, що загрожують безпеці руху, в залежності від наслідків поділяються на: катастрофи, аварії, серйозні інциденти, інциденти та порушення;

катастрофа на залізничному транспорті - транспортна подія з тяжкими наслідками, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або залізничним рухомим складом, сходи рухомого складу в пасажирських або вантажних поїздах на перегонах і станціях, унаслідок яких пошкоджено рухомий склад до ступеня вилучення його з інвентарного парку;

аварія на залізничному транспорті - транспортна подія, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або залізничним рухомим складом, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, унаслідок яких пошкоджено рухомий склад до ступеня капітального ремонту;

серйозний інцидент - транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, яка могла призвести до аварії.

До серйозних інцидентів відносяться:

- зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами чи рухомим складом, сходи рухомого складу у поїздах на перегонах і станціях, які не належать до аварій за своїми наслідками;

- приймання поїзда на зайняту колію;
- відправлення поїзда на зайнятий перегін;
- приймання і відправлення поїзда за неготовим маршрутом;
- проїзд заборонного сигналу, граничного стовпчика або сигнального знаку

"Межа станції";

- переведення стрілки під поїздом;

- вихід рухомого складу на маршрут приймання (відправлення) поїзда, на перегін;

- відправлення поїзда з перекритими кінцевими кранами;

- поява на польовому або локомотивному світлофорі дозволяючого показання сигналу замість заборонного або поява більш дозволяючого показання сигналу;

- розвалювання вантажу під час руху з порушенням габариту навантаження;

- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у пасажирському поїзді між вагонами;

- падіння деталей рухомого складу пасажирського поїзда на колію.

інцидент - транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася серйозним інцидентом.

До інцидентів належать:

- зіткнення чи сходи рухомого складу під час виконання маневрової роботи;
- переведення стрілки під маневровим складом;
- саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у вантажному поїзді та між локомотивом і першим вагоном пасажирського поїзда;
- розріз стрілки (рухомого сердечника хрестовини);
- поява несправності локомотива, моторвагонного рухомого складу або спеціального рухомого складу, вагонів, несправності колії, пристроїв СЦБ і зв'язку, контактної мережі, електропостачання, які призвели до затримки поїзда на перегоні чи станції на 1 годину і більше понад графіковий час (за винятком заміни гостродефектних рейок);
- падіння деталей рухомого складу вантажних поїздів на колію;
- заміна колісної пари на шляху прямування пасажирського поїзда, що призвела до затримки пасажирського поїзда понад 2 години;
- злам бокової ферми кузова вантажного вагона, колісної пари або її елементів, боковини візка рухомого складу, надресорної чи хребтової балок пасажирських і вантажних вагонів або тріщини балок візків пасажирських вагонів;
- несправність колії або стрілочних переводів на головних коліях та маршрутах слідування пасажирських поїздів, що виявлені вагоном-колісвимірником, при яких рух поїздів забороняється;
- злам рейки і елементів стрілочних переводів;
- приймання і відправлення поїзда за неправильно приготавленим маршрутом;
- зіткнення пасажирських, вантажних поїздів або іншого рухомого складу з автотранспортними засобами або іншими самохідними машинами на залізничних переїздах з причин порушення вимог правил технічної експлуатації;

порушення - транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася інцидентом.

зіткнення поїзда або рухомого складу залізничного транспорту - зустрічне, попутне чи бокове зіткнення поїзда або рухомого складу залізничного транспорту з іншим, що рухається, зупиненим або залишеним на залізничній колії поїздом, рухомих складом залізничного транспорту чи механічним самохідним засобом незалежно від ступеня отриманих при цьому пошкоджень рухомого складу;

схід з рейок рухомого складу залізничного транспорту - подія, що призвела до втрати взаємодії хоча б одного колеса рухомого складу залізничного транспорту з рейкою в результаті зміщення колеса від свого нормального положення щодо головки рейки;

поїзна робота - проходження поїзда від пункту формування до пункту призначення з виконанням технологічних операцій на шляху прямування;

маневрова робота - будь-які пересування рухомого складу залізничного транспорту по станційних і інших коліях для забезпечення поїзної роботи і виробничої діяльності підприємств;

1.6. **Засоби залізничного транспорту** - рухомий склад залізничного транспорту, а саме залізничні технічні засоби, що призначені для здійснення процесу перевезення пасажирів, вантажів, вантажобагажу, багажу.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням залізничним транспортним засобом (рухомих складом).

2.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил, можуть бути застраховані такі одиниці засобів залізничного транспорту:

а) локомотиви (електровози, тепловози, паровози, газотурбовози, мотовози, автомотриси і т.ін.);

б) моторовагонні засоби (електросекції, дизель-поїзди, турбопоїзди, акумуляторні поїзди, спеціальні самохідні рухомі склади, дрезини і т.ін.);

в) вантажні вагони (напіввагони, платформи, цистерни, криті вагони, ізотермічні вагони, рефрижератори, вагони спеціального призначення: зерновози, цементовози, контейнеровози, вагони для перевезення автомобілів, думпкари і т.ін.);

г) пасажирські вагони (пасажирські, багажні, поштові, багажно-поштові, службові, ресторани, інші вагони спеціального призначення і т.ін.).

2.3. До складу одиниці засобу залізничного транспорту, що приймається на страхування відповідно до п. 2.2. цих Правил, входять: корпус, внутрішні приміщення разом з проводкою, ізоляцією, оздобленням, пристроями та системами, головні і допоміжні механізми, котли, дизель-генератори й інше обладнання і спорядження. Одиниця засобу залізничного транспорту приймається на страхування за умови її знаходження в справному стані та реєстрації у встановленому порядку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ

3.1. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої провадиться страхування, яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, і внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника, що пов'язані з володінням, користуванням і

розпорядженням засобом залізничного транспорту, може бути завдано шкоду.

3.2. За цими Правилами до страхових ризиків відносяться:

3.2.1. Транспортні події у поїзній і маневровій роботі, що загрожують безпеці руху.

3.2.2. Пожежа та/або вибух.

3.2.3. Падіння літальних апаратів або їх уламків та/або наїзд транспортних засобів інших ніж засоби залізничного транспорту.

3.2.4. Протиправні дії третіх осіб (у т.ч. викрадення засобу залізничного транспорту і крадіжка окремих його складових частин та обладнання).

3.2.5. Стихійні явища (буря, вихор, ураган, смерч, тайфун, цунамі, землетрус, повінь, паводок, оповзень і. т.ін)

Страховик відшкодовує збитки у зв'язку з пошкодженням або знищенням застрахованого засобу залізничного транспорту внаслідок стихійних явищ, які вчинили руйнівний вплив на застраховане майно, підтверджених висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України або інших установ, які виконують такі функції.

3.2.6. Інші ймовірні та випадкові події в місці страхування, не виключені цими Правилами та/або Договором страхування.

3.3. Договір страхування може бути укладено за сукупністю всіх вищеназаних страхових ризиків («Від всіх ризиків») або у будь-якій їх комбінації.

3.4. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим Договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в Договорі страхування.

3.5. **Страховий випадок** - передбачена Договором страхування подія, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховим випадком за цими Правилами є знищення, викрадення та/або пошкодження застрахованого засобу залізничного транспорту в результаті події, обумовленої Договором страхування, яка відбулася в місці та під час дії Договору страхування, не підпадає під виключення або обмеження страхування, передбачена законодавством, цими Правилами та умовами Договору страхування.

3.6. Якщо це передбачено Договором страхування, то у разі настання страхового випадку відшкодовуються необхідні та доцільні витрати Страхувальника:

- здійснені з метою запобігання або зменшення розміру збитків, в т.ч. заходами пожежогасіння, та з метою рятування застрахованого засобу залізничного транспорту;
- на ліквідування наслідків страхового випадку;
- інші витрати Страхувальника за згодою сторін Договору страхування, що пов'язані з настанням страхового випадку та підтвержені документально.

4. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. До страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

4.1.1. Мала місце до початку дії Договору страхування або після його закінчення.

4.1.2. Мала місце за межами місця дії Договору страхування.

4.1.3. Спричинена навмисними діями, наміром або грубою необережністю Страхувальника (Вигодонабувача), його представників, або осіб, які пов'язані з ним умовами будь-яких договорів, та несуть згідно таких договорів відповідальність за збереження та

дотримання відповідних умов експлуатації застрахованого засобу залізничного транспорту.

4.1.4. Викликана обставинами, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання страхового випадку.

4.1.5. Спричинена:

- прямим або непрямим впливом атомного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення;
- військовими діями, громадянською війною, громадянськими хвилюваннями або страйками;
- будь-якими терористичними актами;
- будь-якими військовими маневрами, навчаннями або іншими військовими заходами та їхніх наслідків, дій мін, торпед, бомб та інших знарядь війни;
- вилученням, конфіскацією, реквізицією, арештом або знищенням застрахованого засобу залізничного транспорту на підставі актів уповноважених органів державної влади;
- протизаконними діями або бездіяльністю державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень;
- управлінням засобом залізничного транспорту особою, яка знаходиться в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння чи такою, яка не має відповідного права на управління цим (таким) засобом залізничного транспорту;
- навмисними діями або грубою необережністю диспетчерів, машиністів, помічників машиністів та іншого персоналу, який працює на застрахованому засобі залізничного транспорту або його обслуговує;
- використанням засобу залізничного транспорту, що знаходиться у технічно несправному стані;
- проявами природного характеру щодо матеріалів конструктивних елементів засобу залізничного транспорту: корозії, гниття, старіння, зносу і т. ін.;
- перевезенням вибухових, легкозаймистих, радіоактивних, отруйних та інших небезпечних вантажів транспортними засобами, що не призначені для такого використання і перевезення або невиконання усіх належних заходів, що гарантують безпеку перевезень таких вантажів (зокрема, наявність засобів і мобільних підрозділів для ліквідації аварій та їх наслідків під час перевезення цих вантажів).

4.1.6. Пов'язана з порушенням Страхувальником (Вигодонабувачем), його представником /працівником положень нормативних документів, що визначають порядок і умови перевезень, вантажно – розвантажних робіт, експлуатації та ремонту засобів залізничного транспорту, їх охорони, безпеки руху, пожежної безпеки тощо.

4.1.7. Пов'язана з руйнуванням конструктивних елементів будівель та споруд, в яких знаходилися застраховані засоби залізничного транспорту внаслідок їх старіння (зносу) або виробничих будівельних дефектів, про що було відомо (або повинно було бути відомо) Страхувальнику (Вигодонабувачу) на дату укладання Договору страхування або на дату настання страхового випадку.

4.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, не приймаються на страхування засоби залізничного транспорту, що:

- а) підлягають конфіскації на підставі рішення суду;
- б) є музейними експонатами, незалежно від того в робочому вони стані чи ні;
- в) використовуються з метою, яка не передбачена заводською конструкцією.

4.3. Не підлягають відшкодуванню:

- штрафи, пені й інші стягнення;

- витрати по відшкодуванню моральної шкоди.
- шкода, завдана навколишньому природному середовищу;
- збитки, нанесені вантажу (майну), що знаходиться на застрахованому засобі залізничного транспорту;
- шкода, завдана життю, здоров'ю або майну третіх осіб, в т.ч. внаслідок зіткнення транспортних засобів з вини Страхувальника;
- збитки, спричинені подією, що настала в період проведення випробувань засобів залізничного транспорту чи їх агрегатів або навчання обслуговуючого персоналу, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

4.4. При укладанні договорів страхування можуть передбачатись додатково особливі виключення із страхових випадків і обмеження страхування, що не суперечать закону і цим Правилам і зазначені у договорі страхування.

4.5. Окремі виключення із числа перелічених у п.п. 4.1. - 4.3. цих Правил можуть не враховуватись за особливих умов, передбачених Договором страхування.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. СТРАХОВА ПРЕМІЯ. ФРАНШИЗА

5.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно До умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

5.2. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою між Страховиком і Страхувальником в розмірі, що не перевищує дійсну вартість одиниць засобів залізничного транспорту. Відповідальність за точність визначення дійсної вартості несе Страхувальник.

Дійсна вартість засобів залізничного транспорту визначається на день укладання Договору страхування в місці страхування, з урахуванням ціни заводу – виробника засобу залізничного транспорту, інших параметрів впливу на неї та з врахуванням зносу й експлуатаційно-технічного стану засобу залізничного транспорту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.3. Страхова сума, при укладанні Договору страхування, може визначатись у повному розмірі дійсної вартості засобу залізничного транспорту або у частці від повної вартості (але не менше 1/10 дійсної вартості).

5.4. За згодою сторін в Договорі страхування можуть встановлюватись страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) на одиниці засобів залізничного транспорту, по їх сукупності, на окремі страхові ризики і випадки.

5.5. Страхові суми для витрат, передбачених п. 3.6. цих Правил, встановлюються в Договорі страхування окремо від страхової суми для засобів залізничного транспорту, виходячи з особливостей предмета договору страхування, ступеня ризику, можливого об'єму додаткових витрат Страхувальника при настанні страхового випадку тощо.

5.6. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в Договорі страхування, менше дійсної вартості засобів залізничного транспорту (страхування в частці), то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості таких засобів залізничного транспорту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.7. Якщо засоби залізничного транспорту застраховані у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує їх дійсну вартість, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості засобів залізничного транспорту. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової

суми за укладеним ним договором страхування.

5.8. Страховик несе відповідальність за Договором страхування в розмірі прямого дійсного збитку, нанесеного майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) та в межах страхових сум, визначених в Договорі страхування.

5.9. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує відповідну страхову суму за Договором страхування.

5.10. У разі виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхова сума вважається зменшеною з дати наступної за днем настання страхового випадку. У разі відновлення або заміни пошкодженого засобу залізничного транспорту Страхувальник має право за додатковий платіж відновити (змінити) страхові суми в межах дійсної вартості засобів залізничного транспорту.

5.11. Якщо страхова сума виявиться більше дійсної вартості застрахованого засобу залізничного транспорту, Страховик несе відповідальність в тій частині страхової суми, що не перевищує його дійсної вартості.

5.12. Згідно з Договором страхування в якості плати за страхування Страхувальник зобов'язаний внести Страховику *страхову премію*.

5.13. Страхова премія визначається відповідно до страхового тарифу, розмір якого встановлюється у Договорі страхування залежно від прийнятих на страхування ризиків, строку страхування, строку експлуатації одиниць засобів залізничного транспорту, характеру діяльності, досвіду Страхувальника, у т.ч. і щодо використання залізничного транспорту, території експлуатації транспортних засобів, виду вантажів, що перевозяться, наявності систем безпеки та інших чинників, з урахуванням конкретних умов страхування. Страховий тариф встановлюється у відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи, що застосовуються за цими Правилами, зазначені в Додатку до цих Правил.

5.14. При страхуванні на строк менше одного року (короткострокове страхування) страхова премія обчислюється в процентах від страхової премії, розрахованої на рік і визначається згідно з таблицею, що наведена у Додатку до цих Правил.

5.15. Страхова премія вноситься готівкою в касу Страховика або у безготівковій формі. Розмір страхових внесків і строки їх сплати визначаються в Договорі страхування.

5.16. Страхувальники згідно з укладеним Договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

5.17. Зазначена в Договорі страхування страхова премія за узгодженням сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхової премії встановлюються Договором страхування. Договір страхування набирає чинності за умови сплати Страхувальником страхової премії або першої її частини в строки, зазначені в Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.18. У разі сплати страхової премії в строк, зазначений в Договорі страхування, але не в повному обсязі, то Страховик, якщо інше не передбачено Договором страхування, несе відповідальність за Договором страхування пропорційно відношенню фактично сплаченої частини страхової премії до нарахованої страхової премії за Договором страхування, що оформлюється додатковою угодою до Договору страхування згідно з п.8 цих

Правил та відповідно у разі настання страхового випадку буде зменшуватись розмір страхового відшкодування.

5.19. У разі несплати Страхувальником другої або наступних частин страхової премії у встановлені Договором строки, Страховик не несе відповідальності за своїми зобов'язаннями в межах Договору страхування з 00 годин дня, визначеного в Договорі страхування як дата сплати чергової частини страхової премії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

Відповідальність Страховика за Договором страхування може бути поновлена, якщо її було зупинено внаслідок невчасної сплати Страхувальником чергової частини страхової премії, шляхом сплати Страхувальником відповідної частини страхової премії протягом 10 календарних днів від дня, зазначеного в Договорі страхування як дата сплати чергової частини страхової премії, якщо інше не передбачене Договором страхування. При цьому відповідальність Страховика поновлюється з 00 годин дня, наступного за днем зарахування відповідної частини страхової премії на рахунок або внесення в касу Страховика. Строк дії Договору страхування при цьому не подовжується.

У разі несплати Страхувальником чергової частини страхової премії протягом 10 календарних днів від дня, зазначеного в Договорі страхування як дата сплати чергової частини страхової премії, дія Договору припиняється, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

5.20. При здійсненні виплати страхового відшкодування за Договором страхування зі сплатою страхової премії частинами, Страховик має право утримати частку страхового відшкодування у розмірі несплаченої частини страхової премії за весь строк дії Договору страхування в рахунок сплати несплаченої Страхувальником частини страхової премії, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.21. Договором страхування може бути передбачена безумовна (від'ємна) та/або умовна (невід'ємна) **франшиза**, вид і розмір якої визначається за згодою сторін:

5.21.1. За умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу.

5.21.2. За безумовної франшизи розмір франшизи в усіх випадках вираховується (віднімається) при розрахунку страхового відшкодування з розміру страхового відшкодування належного до сплати Страхувальнику.

5.22. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою сторін у відсотках від страхової суми або у грошовому вимірі.

6. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, підписану особисто Страхувальником (його повноважною особою) або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. Заява повинна бути підписана Страхувальником і містити усі необхідні, на думку Страховика, відомості про об'єкт, що заявляється на страхування, а саме:

- відомості про засоби залізничного транспорту, що подаються на страхування (тип засобу залізничного транспорту, кількість, дані технічного паспорту, рік виготовлення);
- відомості про сертифікат (ким і коли виданий, на який строк) та технічний стан засобу залізничного транспорту і встановленого на ньому обладнання ;
- кількість проведених планових та позапланових ремонтів, дата і характер

останнього ремонту;

- район експлуатації та найменування залізниці, на якій експлуатується засіб залізничного транспорту і ін.

6.2. У разі укладання Договору страхування заява Страхувальника є його невід'ємною частиною.

6.3. При укладанні Договору страхування Страхувальник на вимогу Страховика повинен надати в оригіналах чи належним чином завірених копіях:

- документи, що дозволяють визначити технічні характеристики та дійсну вартість засобів залізничного транспорту, що заявляються на страхування;

- документи, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування або розпорядження засобами залізничного транспорту, в т.ч. договори оренди (лізингу) тощо, якщо Страхувальник не є його власником, тобто свідчать про майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо майна, яке пропонується на страхування;

- інші документи на запит Страховика.

6.4. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну зі сторін укласти Договір страхування. Однак, якщо договір страхування буде укладено, всі відомості щодо предмета договору страхування, які були наведені в заяві на страхування, формують основні дані укладеного договору. Страхувальник несе відповідальність за достовірність наданих ним даних.

6.5. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеня страхового ризику щодо заявленого на страхування об'єкта, а також письмово дати відповіді на всі поставлені йому Страховиком запитання з метою визначення ступеня ризику відносно об'єкта, що страхується (маршрути експлуатації, кваліфікація машиністів, інших спеціалістів, які зайняті на обслуговуванні залізничного транспорту, зміни умов експлуатації рухомого складу і т. ін.). Якщо після укладання Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив свідомо невірні відомості, Страховик має право відмовити у страховій виплаті.

6.6. За вимогою Страховика договір страхування може укладатися після огляду або проведення експертизи одиниць засобів залізничного транспорту, що страхуються.

6.7. За бажанням Страхувальника Договір страхування може бути укладено не на всі одиниці рухомого складу поїзда, а вибірково.

6.8. Одиниці рухомого складу приймаються на страхування за умови їх знаходження у технічно справному стані і реєстрації у встановленому порядку.

6.9. Страхувальник має право при укладанні Договору страхування призначити фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування. У цьому разі треба довести наявність у Вигодонабувача майнового інтересу до застрахованого об'єкта.

6.10. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладання Договору страхування. Договір страхування укладається шляхом його підписання сторонами.

6.11. Договір страхування набирає чинності з 00 годин дня, зазначеного в Договорі страхування, як день початку дії Договору страхування, але не раніше 00 годин дня, наступного за днем надходження на рахунок або внесення в касу Страховика страхової премії (першої її частини), якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.12. Дія Договору страхування закінчується о 24-00 годині дати, визначеної в Договорі страхування як дата закінчення дії Договору страхування.

6.13. Строк дії Договору страхування встановлюється за погодженням сторін ізначається в Договорі страхування. Договір страхування може бути укладений на строк від одного місяця до одного року, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

6.14. У Договорі страхування передбачаються конкретні умови та порядок страхування, що не суперечать цим Правилам відповідно до законодавства, при цьому за погодженням сторін в Договорі страхування може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування, якщо це не суперечить закону.

6.15. У випадку змін у законодавстві, що стосуються правовідносин за Договором страхування, Договір, за згодою сторін, підлягає приведенню його у відповідність із цими змінами з моменту набрання ними чинності, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.16. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

- закінчення строку дії Договору страхування;
- виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- несплати Страхувальником страхової премії у встановлені Договором строки, з урахуванням умов, передбачених п.5.19. цих Правил;
- ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи з моменту визнання особи недієздатною, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;
- ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;
- в інших випадках, передбачених законодавством України або Договором страхування.

6.17. Дію Договору страхування також може бути припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено Договором страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за тридцять календарних днів до дати припинення договору, якщо інше ним не передбачено.

6.18. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхової премії за період, що залишився до закінчення дії Договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачену ним страхову премію повністю.

6.19. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертається повністю сплачена ним страхова премія.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхову премію за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

6.20. У випадку дострокового припинення дії Договору страхування, повернення страхової премії не може бути здійснено в іншій формі, ніж та, в якій було її сплачено (безготівковий або готівковий розрахунок).

7. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Місце дії Договору страхування (місце /територія/ маршрути експлуатації засобів залізничного транспорту) визначається при його укладанні і вказуються в ньому.

7.2. Дія Договору страхування може розповсюджуватись за межі території України у випадках, передбачених Договором страхування і законодавством України.

8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Зміни умов Договору страхування в період його дії (зміни страхової суми, місця страхування, тобто зміни території експлуатації /руху засобів залізничного транспорту і т.ін.) за згодою сторін вносяться шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування або переукладання Договору страхування.

8.2. Додаткова угода є невід'ємною частиною Договору страхування і складається у кількості примірників Договору страхування.

9. ЗМІНА СТУПЕНЯ РИЗИКУ

9.1. Протягом строку дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно, не пізніше ніж за три календарні дні, якщо інше не обумовлено Договором страхування, як тільки це стане йому відомо, письмово повідомити Страховика про всі істотні зміни в прийнятому на страхування ризику, незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню за Договором страхування.

9.2. Зміною ступеня ризику вважається будь-яка зміна даних або/та обставин, які надані Страхувальником у заяві на страхування, факти або події стосовно Страхувальника (Вигодонадувача) та засобів залізничного транспорту, зазначених в Договорі страхування, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядження майном наприклад, зміна власника майна, передача застрахованого засобу залізничного транспорту в оренду, заставу тощо, зміна характеру та умов експлуатації засобу залізничного транспорту, зміна маршрутів експлуатації, позаплановий ремонт, часткова або повна заміна обладнання, пошкодження або знищення засобу залізничного транспорту незалежно від того, чи підлягають збитки відшкодуванню та т. ін.

9.3. Порушення Страхувальником нормативних документів, що визначають порядок і умови перевезень, користування засобами залізничного транспорту, безпеки руху, охорони майна, пожежної безпеки тощо або, якщо такі порушення здійснюються з відома Страхувальника, то такі порушення розглядаються як обставини, що призводять до підвищення ступеня ризику.

9.4. Факт настання страхового випадку також вважається подією, що змінює ступінь страхового ризику.

9.5. Страхувальник не має права розпочинати або виконувати будь-яких дій, що підвищують ступінь страхового ризику. Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше ніж у триденний строк, як тільки йому стане відомо про всі істотні зміни в прийнятому на страхування ризику, звернутися до Страховика з письмовою заявою про внесення відповідних змін до Договору страхування або про факт настання події. У разі надходження такої заяви Страховик приймає рішення про внесення змін у Договір страхування або про дострокове припинення його дії, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.6. У разі збільшення ступеня страхового ризику та внесення змін у Договір страхування, Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткової страхової премії. Якщо у разі зміни ступеня страхового ризику Страхувальник не сплатив або не повністю сплатив додаткову страхову премію протягом 10 календарних днів (якщо інше не передбачено Договором страхування) з дати отримання вимоги Страховика про оплату додаткової страхової премії, Договір страхування достроково припиняє свою дію на підставі невиконання Страхувальником умов Договору страхування відповідно до пункту 6.19. цих Правил.

9.7. Якщо ступінь ризику підвищиться і Страхувальник не сповістить про це Страховика, то при настанні страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування по цьому випадку.

10. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Сторони зобов'язані дотримуватись умов Договору страхування та цих Правил.

10.2. *Страхувальник має право:*

10.2.1. Отримати страхове відшкодування при настанні страхового випадку на умовах цих Правил та Договору страхування.

10.2.2. Ініціювати зміну умов Договору страхування та дострокове припинення дії Договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та Договором страхування.

10.2.3. У випадку втрати оригіналу Договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката. Після видачі дубліката втрачений примірник Договору вважається недійсним.

10.2.4. Призначати в Договорі страхування фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.2.5. Оскаржити, у судовому порядку, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування.

10.2.6. Самостійно визначати перелік майна, що передається на страхування, і страхові ризики.

10.3. *Страхувальник зобов'язаний:*

10.3.1. При укладанні Договору страхування надати Страховику всі необхідні дані щодо предмета договору страхування та всю інформацію, яка має суттєве значення для оцінки страхового ризику та укладання Договору, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику.

10.3.2. Повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо предмета договору страхування та негайно повідомляти про всі інші договори страхування, які укладаються щодо цього предмета договору.

10.3.3. Вчасно сплачувати страхову премію в розмірі і строки, що обумовлені Договором страхування.

10.3.4. При зміні ступеня ризику або інших істотних обставин щодо предмета договору страхування, у разі виявлення будь-яких обставин, що призвели чи можуть призвести до настання страхового випадку, у триденний строк, якщо інше не обумовлено Договором страхування, письмово сповістити про них Страховика.

10.3.5. Вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та

зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком.

10.3.6. Надавати Страховику можливість безперешкодного огляду засобів залізничного транспорту й ознайомлення з документами, що підтверджують майнові права Страхувальника на нього.

10.3.7. Негайно, але не пізніше ніж за три дні, якщо цьому не перешкоджали об'єктивні причини, в письмовій формі інформувати Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком і діяти відповідно до Розділу 11 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.3.8. Дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

10.3.9. Ознайомити Вигодонабувача з умовами Договору страхування.

10.3.10. Передати Страховику документи і виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

10.3.11. Використовувати засоби залізничного транспорту за прямим призначенням, забезпечувати їх охорону, зберігання, експлуатацію та обслуговування згідно з діючими нормативними документами.

10.3.12. У разі втрати майнового інтересу до предмета договору страхування у п'ятиденний строк сповістити про це Страховика.

10.3.13. Виконувати вимоги Законів України: "Про транспорт", "Про залізничний транспорт", "Статуту залізниць України", нормативних документів, що визначають умови перевезень, користування засобами залізничного транспорту, безпеки руху, пожежної безпеки, санітарними нормами та правилами на залізничному транспорті і т.ін.

10.4. **Страховик має право:**

10.4.1. Перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується Договору страхування у будь-який момент строку його дії.

10.4.2. Здійснювати огляди застрахованих засобів залізничного транспорту та місця страхування при укладанні Договору страхування та під час його дії, повідомляти Страхувальника про виявлені несприятливі обставини і давати рекомендації з метою запобігання страхових випадків.

10.4.3. У випадку підвищення ступеня ризику щодо предмета договору страхування запропонувати Страхувальнику внести зміни в Договір страхування, включаючи сплату додаткової страхової премії або припинити дію Договору страхування після відмови Страхувальника на умовах, передбачених цими Правилами.

10.4.4. Самостійно з'ясовувати причини та обставини настання страхового випадку, вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин настання страхового випадку або розміру страхового відшкодування включаючи, інформацію, що є комерційною таємницею; розпочати огляд пошкоджених або знищених засобів залізничного транспорту, не чекаючи повідомлення Страхувальника про збиток.

10.4.5. Робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

10.4.6. Брати участь у заходах щодо зменшення збитків, у рятуванні та збереженні застрахованих засобів залізничного транспорту, здійснюючи і вказуючи для цього

способи та заходи, але ці дії Страховика або його представників не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування.

10.4.7. При виплаті страхового відшкодування за Договором страхування зі сплатою страхової премії частинами утримати частку у розмірі несплаченої частини страхової премії за весь строк дії Договору в рахунок сплати несплаченої Страхувальником частини страхової премії, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

10.4.8. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами та Договором страхування.

10.4.9. На зміну умов Договору страхування та на дострокове припинення дії Договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами.

10.4.10. Відстрочити виплату страхового відшкодування, якщо порушено кримінальну справу, що пов'язана зі страховим випадком або Договором страхування, до закінчення провадження по кримінальній справі.

10.4.11. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках невиконання Страхувальником будь-якого із зобов'язань, що вказані у Договорі страхування.

10.4.12. Вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику у випадку отримання Страхувальником відшкодування за збиток, нанесений застрахованим засобам залізничного транспорту, від третіх осіб або при виникненні відповідних обставин, передбачених законодавством України або умовами цих Правил.

10.4.13. Вимагати від Вигодонабувача виконання обов'язків за договором страхування, включаючи зобов'язання не виконані Страхувальником, при пред'явленні Вигодонабувачем вимоги про виплату страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами договору страхування.

10.4.14. Вимагати визнання Договору страхування недійсним, повністю або частково відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо при укладанні Договору страхування Страхувальник повідомив Страховика неправдиву інформацію або приховав значні відомості щодо предмета договору страхування, якщо Страхувальник не виконав своїх обов'язків за Договором страхування, надав фальсифіковані документи, невірну інформацію та приховав відомості або заподіяв навмисні дії з метою збільшення збитку, або необгрунтованого збільшення розміру страхового відшкодування.

10.5. **Страховик зобов'язаний:**

10.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

10.5.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування.

10.5.3. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості застрахованого майна переукласти зі Страхувальником Договір страхування. При одержанні повідомлення від Страхувальника про збільшення ступеня ризику або інших суттєвих обставин щодо предмета договору страхування у п'ятиденний строк внести зміни до Договору страхування або припинити його дію, письмово сповістивши про це Страхувальника, у порядку, передбаченому цими Правилами, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.5.4. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. У випадку несвоечасної виплати страхового відшкодування сплатити Страхувальнику пеню в розмірі 0,1% простроченого платежу за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, що діяла в період прострочення платежу, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

10.5.5. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

10.5.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника і його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

10.5.7. Після одержання від Страхувальника інформації про настання страхового випадку і отримання усіх документів, необхідних для встановлення обставин страхового випадку і розміру збитку прийняти рішення про виплату страхового відшкодування та скласти страховий акт або відмовити у виплаті страхового відшкодування.

10.5.8. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово сповістити Страхувальника з мотивованим обґрунтуванням причин відмови.

10.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страхувальника та Страховика.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. У разі настання передбаченої Договором страхування події, яка призвела до збитків і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник зобов'язаний:

11.1.1. Протягом однієї години з моменту як стане відомо про настання події, повідомити про це відповідні служби залізниці, на якій сталася подія та компетентні органи (пожежну охорону, аварійні служби, відповідні служби МВС України, МНС України, медичні установи і та.ін.), як цього вимагають обставини і наслідки події.

11.1.2. Вживати всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків, для рятування засобів залізничного транспорту.

11.1.3. Негайно, але не пізніше ніж за три дні, якщо цьому не перешкождали об'єктивні причини, в письмовій формі інформувати Страховика або його представника про факт та обставини події, яка може бути визнана страховим випадком, Це повідомлення повинно містити таку інформацію: тип засобів залізничного транспорту, кількість його одиниць, що зазнали збитків, яка подія, коли, де і за яких обставин відбулася, її наслідки. Отримати від Страховика та виконувати його рекомендації щодо своїх подальших дій.

11.1.4. Надати компетентним органам опис пошкоджених, знищених та/або викрадених засобів залізничного транспорту, якщо цього потребують обставини і наслідки події.

11.1.5. Сповістити (надати) Страховику всю інформацію, яка має відношення до даного страхового випадку, ужити заходів до збору і передачі Страховику всіх необхідних документів для прийняття рішення про розмір заподіяного збитку, про виплату страхового відшкодування та для забезпечення права вимоги до винної сторони.

11.1.6. Зберігати незмінними пошкоджені засоби залізничного транспорту, місце події, оточуючі предмети і т. ін., які будь-яким чином пов'язані з подією, яка може бути визнана страховим випадком, до їх огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану місця настання події, пошкодженого майна, оточуючих предметів і т. ін. здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також, виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків або через 7 діб, з дня повідомлення Страховика про настання події, яка може бути визнана страховим випадком

11.1.7. Надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку.

11.1.8. Пред'явити Страховику (його представнику) пошкоджені засоби

залізничного транспорту до їх ремонту і відновлювання для огляду експертом Страховика з метою складання калькуляції витрат на ремонтні роботи та визначення розміру страхового відшкодування. Страхувальник має право на проведення незалежної експертизи за власний рахунок.

11.1.9. Забезпечити Страховику право вимоги, яке Страхувальник має до особи, винної у завданні шкоди, передати Страховику документи і виконати всі формальності, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за настання страхового випадку.

11.1.10. Надати Страховику опис пошкодженого, знищеного та/або викраденого майна в узгодженні зі Страховиком строки з зазначенням його вартості у цінах на дату настання страхового випадку, якщо Договором страхування не передбачено інше, інші документи, передбачені розділом.12 цих Правил.

11.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Визнання події страховим випадком провадиться Страховиком на підставі таких документів, які надаються Страхувальником (Вигодонабувачем) протягом 90 календарних днів з дня настання страхового випадку (якщо інше не передбачено Договором страхування):

- письмової заяви Страхувальника (підписаної ним особисто або його повноважною особою) про настання події, що може бути визнана страховим випадком;
- оригіналу Договору страхування, що належить Страхувальнику;
- документів, що підтверджують право Страхувальника на володіння, користування та розпорядження застрахованими засобами залізничного транспорту;
- документів, які підтверджують факт настання і причини події, її обставини й наслідки, та осіб винних в заподіянні збитку, якщо такі є. Залежно від характеру події і її обставин такими документами можуть бути документи відповідного компетентного органу/експертної комісії (пожежної охорони, служби безпеки руху залізниці, метеорологічної або сейсмічної служби, слідчих органів МВС України, МНС України та ін.);
- довідки пункту технічного обслуговування щодо технічного стану засобу залізничного транспорту, окремих його вузлів та агрегатів і т ін. на момент настання події;
- письмової заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування;
- листа Вигодонабувача з зазначенням реквізитів для сплати страхового відшкодування – у разі наявності у Вигодонабувача законних підстав для отримання страхового відшкодування;
- документів, які підтверджують розмір завданих збитків відповідно до п.12.2. цих Правил;
- інших документів або відомостей на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку, що необхідні для з'ясування обставин та причин страхового випадку, визначення розміру збитків. В цьому випадку, Страховик має право продовжити строк надання таких документів, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити виплату страхового відшкодування в частині збитку, що не підтверджена такими документами.

12.2. Розмір завданих збитків визначається Страховиком на підставі:

- підписаного Страхувальником (Вигодонабувачем) переліку пошкоджених, викрадених та/або знищених засобів залізничного транспорту;
- документів, що підтверджують дійсну вартість знищеного, викраденого та/або пошкодженого засобу залізничного транспорту: документи оцінки, засвідчені копії рахунків, фактур, квитанцій на придбання застрахованого майна, виписки, копії інвентарних карток та інші документи, за змістом яких Страхувальник (Вигодонабувач) може довести його дійсну вартість на час придбання чи укладання Договору страхування;
- акту огляду Страховиком або його представником пошкодженого або решток знищеного засобу залізничного транспорту;
- висновку незалежного експерта, якщо проводилась така експертиза або документу відповідних організацій, що підтверджують витрати на ремонт або відновлення пошкодженого засобу залізничного транспорту, якщо вони були здійснені за згодою Страховика або розрахунок вартості робіт, що видаються організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна (кошториси, наряди - замовлення, сплачені рахунки, накладні, акти виконаних робіт та інші документи ремонтного підприємства із зазначенням кількості, назв, обсягів, видів та цін деталей, робіт та матеріалів для забезпечення відновлювального ремонту);
- документів, що підтверджують розмір необхідних, розумних та доцільних витрат, здійснених з метою запобігання і зменшення збитків та рятування застрахованого засобу залізничного транспорту, а також інших видів витрат, понесених внаслідок настання страхового випадку, відшкодування яких було передбачено Договором страхування та узгоджено зі Страховиком;
- інших документів на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку.

12.3. Документи, які подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик та відповідно до цих Правил, оформлені та засвідчені належним чином.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розміри збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) і страхового акта, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою.

13.2. Протягом 15-ти робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку відповідно до Розділу 12 цих Правил Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування та складає страховий акт або відмовляє у виплаті.

13.3. У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику (Вигодонабувачу) впродовж 15 робочих днів з дня складання страхового акта, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик впродовж 15 робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови.

13.5. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна із сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, яка проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

13.6. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування з обов'язковим повідомленням про це Страхувальника та/або Вигодонабувача у випадку:

13.6.1. Якщо у Страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих Страхувальником відомостей та документів. Строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджуючих документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 календарних днів (якщо інший строк не обумовлений Договором страхування) з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Правил).

13.6.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричинених збитків. В цьому випадку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного законодавства України належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру збитків. У цьому випадку страховий акт складається Страховиком не пізніше 3 робочих днів після отримання Страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, але не пізніше, ніж через 90 календарних днів (якщо інший строк не обумовлений Договором страхування) з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Правил).

13.6.3. Якщо за цим страховим випадком порушена кримінальна справа - до закінчення провадження у справі, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

13.7. У випадку несвоєчасної виплати страхового відшкодування, Страховик сплачує Страхувальнику пеню в розмірі 0,1% простроченого платежу за кожний день прострочення, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, яка діяла в період прострочення платежу, якщо інше не обумовлено Договором страхування..

13.8. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то відшкодуванню підлягає прямий збиток, нанесений майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку і не включаються будь-які побічні збитки або витрати.

13.9. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми з вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи.

13.10. Якщо у Договорі страхування передбачені страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) за окремими одиницями/ групами майна, страховими ризиками та випадками, додатковими витратами Страхувальника за наслідками страхового випадку і т.ін., то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих встановлених страхових сум (лімітів відповідальності).

Сума страхових відшкодувань за одним або декількома страховими випадками не може бути більше відповідної страхової суми та/або ліміту відповідальності Страховика за Договором страхування.

13.11. Розмір збитку визначається:

13.11.1. При знищенні / викраденні засобу залізничного транспорту - в розмірі його дійсної вартості на день укладання Договору страхування за мінусом зносу, якщо інше не передбачено Договором страхування, та в межах страхової суми з відрахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації.

Знищенням засобу залізничного транспорту визнається таке його пошкодження, при якому відсутня технічна можливість його відновлення або загальна сума витрат на відновлювальний ремонт засобу залізничного транспорту складає або перевищує 100% його дійсної вартості, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

13.11.2. При пошкодженні засобу залізничного транспорту - в розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому майно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, розмір яких погоджено сторонами, та в межах страхової суми.

13.12. Витрати на відновлення включають:

- витрати на матеріали, деталі і запасні частини, що необхідні для ремонту;
- витрати на оплату ремонтних робіт з метою відновлення пошкодженого засобу залізничного транспорту;
- витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення відновлювальних /ремонтних робіт, якщо це передбачено Договором страхування;
- інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, якщо це передбачено в Договорі страхування.

13.13. Витрати на відновлення розраховуються виходячи з цін на матеріали, деталі, запасні частини та розцінок на ремонтні роботи, що діяли на день настання страхового випадку, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

13.14. До витрат на відновлення не відносяться:

- витрати, викликані конструктивними змінами або підвищенням якості застрахованого засобу залізничного транспорту;
- витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом, витрати на профілактичний ремонт та технічне обслуговування обладнання засобу залізничного транспорту, а також інші витрати, що були проведені незалежно від страхового випадку;
- витрати, що не враховувалися при визначенні страхової суми і не були включені до неї при укладанні Договору страхування;
- вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, при можливості їх відновлювального ремонту (приведення до стану придатності для подальшого використання);
- будь-які витрати, що пов'язані з переобладнанням засобу залізничного транспорту, ремонтом або заміною його окремих частин, деталей і приладдя внаслідок їхнього зносу, технічного браку, поломки та інші витрати, безпосередньо не пов'язані з фактом настання страхового випадку;
- інші витрати, що перевищують межу необхідних.

13.15. Якщо це передбачено в Договорі страхування, підлягають відшкодуванню:

- додаткові витрати на оплату термінових робіт, ремонтних робіт, які провадяться у вихідні або святкові, неробочі дні, у нічний або у понаднормовий час;
- додаткові витрати на оплату термінової доставки, в т.ч. авіаперевезень матеріалів, деталей та запасних частин.

13.16. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то Страхувальник не має права відмовлятися від майна, що залишилося після настання страхового випадку та може бути реалізовано або використано за функціональним призначенням. Залишкова вартість такого майна вираховується із суми страхового відшкодування.

13.17. Якщо інше не передбачено Договором страхування, виплата страхового відшкодування здійснюється з врахуванням зносу знищеного, викраденого або пошкодженого засобу залізничного транспорту, а також зносу його частин, вузлів, деталей і приладдя, що підлягають заміні, розрахованого згідно з відповідними нормативними документами на дату настання страхового випадку.

13.18. Страхове відшкодування по витратах щодо випадків, перелічених у п.3.6. цих Правил, виплачується тільки в тому випадку, якщо це обумовлено в Договорі страхування.

13.19. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в Договорі страхування, менше дійсної вартості засобу залізничного транспорту, то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до

розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого засобу залізничного транспорту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.20. Якщо страхова сума за Договором страхування виявиться більше дійсної вартості застрахованого засобу залізничного транспорту, Страховик несе відповідальність в тій частині страхової суми, що не перевищує його дійсної вартості.

13.21. Якщо майно застраховане у кількох страховиків, про що Страхувальник повідомив Страховика при укладанні Договору страхування, і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість засобу залізничного транспорту, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

13.22. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку засобу залізничного транспорту, він зобов'язаний негайно сповістити про це Страховика.

Якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

- повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 5 –ти робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідних документів;

- повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил.

13.23. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах фактичних виплат право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток. Страхувальник до виплати страхового відшкодування зобов'язаний передати Страховику усі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач без письмової згоди Страховика відмовиться від права вимоги або здійснення цього права виявиться неможливим з їхньої вини, то Страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину і вправі вимагати повернення виплаченої суми страхового відшкодування. У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток повністю або частково відшкодований Страхувальнику третьою особою, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити про це Страховика та повернути йому відповідну отриману суму страхового відшкодування протягом 5 –ти робочих днів (якщо інший строк не передбачений Договором страхування) від дня відправлення Страховиком Страхувальнику відповідної вимоги.

13.24. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про одержання таких сум.

13.25. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язаний повернути протягом 5 –ти робочих днів (якщо інший строк не буде передбачено Договором страхування) Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом, за цими Правилами чи Договором страхування повністю або

частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на одержання страхового відшкодування (його частини).

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. Навмисні дії Страхувальника (його представників) або Вигодонабувача, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника (Вигодонабувача) встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

14.1.2. Вчинення Страхувальником, його представниками або Вигодонабувачем умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

14.1.3. Подання Страхувальником (Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей (або приховування значних відомостей) про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку.

14.1.4. Шахрайство або інші дії Страхувальника, його представників направлені на отримання незаконної вигоди від страхування.

14.1.5. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

14.1.6. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником (Вигодонабувачем) про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховиком перешкод з боку Страхувальника в огляді застрахованого засобу залізничного транспорту після настання страхового випадку, у з'ясуванні обставин настання страхового випадку, у визначенні характеру та розміру збитків.

14.1.7. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про підвищення ступеня ризику і втрати майнового інтересу до предмета договору страхування.

14.1.8. Ненадання або несвоєчасне надання Страхувальником (Вигодонабувачем) документів, зазначених у розділі 12 цих Правил.

14.1.9. Невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) зобов'язань, що вказані в Договорі страхування.

14.1.10. Інші випадки, передбачені законом.

14.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать закону.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Спори, пов'язані зі страхуванням за цими Правилами, вирішуються у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ

Цими Правилами регламентовано основні умови страхування. За згодою сторін до Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що не суперечать положенням цих Правил та законодавству України. Договір може містити інші положення, ніж ті, що передбачені Правилами, якщо такі положення не суперечать закону.

Додаток 1
до Правил добровільного
страхування залізничного
транспорту
 від «21» листопада 2013 р.

СТРАХОВІ ТАРИФИ

При страхуванні залізничного транспорту страхові тарифи визначаються залежно від прийнятих на страхування ризиків, строку страхування, строку експлуатації одиниць засобів залізничного транспорту, характеру діяльності, досвіду Страхувальника, у т.ч. і щодо використання залізничного транспорту, території експлуатації транспортних засобів, виду вантажів, що перевозяться, наявності систем безпеки та інших істотних чинників, залежно від конкретних умов страхування

Основні базові тарифи (Тбо), подані у таблиці 1, розраховані на один рік, виходячи виключно зі страхових ризиків, які в ній перелічені. Решта чинників, перелічених у абз.1, враховується поправочним коефіцієнтом, значення якого лежить в межах від 0,1 до 5,0. Тарифи, позначені у Табл.1 символом Тбд (розраховані на один рік) визначені з врахуванням страхування додаткових витрат, що понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, витратами на заходи по рятуванню засобів залізничного транспорту, іншими витратами Страхувальника за згодою сторін Договору страхування, що пов'язані з настанням страхового випадку та підтверджені документально, в т.ч. на очищення, прибирання і демонтаж пошкоджених засобів залізничного транспорту та на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення ремонтних робіт тощо.

Таблиця 1

Базові тарифи при добровільному страхуванні залізничного транспорту

Страхові ризики	Тариф, %	
	Тбо	Тбд
Транспортні події у поїзній і маневровій роботі, що загрожують безпеці руху	1,35	1,40
Пожежа та/або вибух	0,35	0,40
Падіння на транспортний засіб літальних апаратів або їх уламків та/або наїзд транспортних засобів інших ніж засоби залізничного транспорту.	0,15	0,20
Стихійні явища	0,20	0,28
Протиправні дії третіх осіб	0,40	0,50
Інші ймовірні та випадкові події в місці страхування	0,50	0,60
Усі ризики	2,95	3,38

Розрахунковий розмір тарифу (Тр) визначається залежністю:

$$Tr = Tbo \times Kch \times Kt \quad (1)$$

або
$$Tr = Tbd \times Kch \times Kt \quad (2)$$

У формулах (1) і (2) прийнято:

Tbo - базовий тариф при страхуванні основних ризиків, %;

Tbd - базовий тариф при страхуванні з урахуванням страхування додаткових витрат

Страхувальника, % ;

Кч - коефіцієнт, що враховує наявність певних чинників, які впливають на визначення загального ступеня страхового ризику, його значення коливається в межах від 0,1 до 5,0;

Кт - коефіцієнт, що враховує строк дії Договору страхування та визначається згідно з Таблицею 2 цього Додатку.

Таблиця 2

Розмір страхової премії при короткостроковому страхуванні

Строк страхування	Розмір страхової премії у % від річного (<i>Кт</i>)
до 7 днів	10
до 15 днів	20
до 1 місяця	30
до 2 місяців	40
до 3 місяців	50
до 4 місяців	60
до 5 місяців	70
до 6 місяців	80
до 7 місяців	85
до 8 місяців	90
до 9 місяців	93
до 10 місяців	96
до 11 місяців	98
12 місяців	100

Норматив витрат на ведення справи складає 40 % від страхового тарифу.

Актуарій
(свідоцтво №03-007 від 06.12.2012р.)

Каргашов Ю.М.

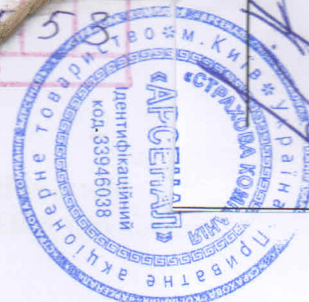
УСЬОГО В ЦЬОМУ ДОКУМЕНТІ ПРОШИТО,
ПРОНУМЕРОВАНО, СКРІПЛЕНО ПЕЧАТКОЮ ТА
ПІДПИСОМ

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ
ІРАТ СК «АРСЕНАЛ»
ГОВЕНКО П.М.

(*Говенко П.М.*) арк.

«*8*» *листопада* 2013р.

М.П.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Гайда Назхонідрінослур
Найменування посади

П.М. Говенко
Прізвище, ініціали працівника

0513158
Регістраційний номер

26.12.2013
Дата

Говенко П.М.